

8. Структура на студиската програма согласно правилникот за организирање на докторски студии на единицата, број на предвидени предмети и стекнати кредити, како и број на кредити стекнати со изработката на докторскиот труд.

СТРУКТУРА НА СТУДИСКА ПРОГРАМА

Табела 8.1. Распоред на предмети/активности по семестри и години на студии

Структурата на студиската програма за докторски студии						
семестар	Реден број или код	Назив на предмет/активност	Број на ЕКТС кредити		Припадност на предмет/активност согласно ЗВО	
			Задолжителни предмети/активности	Изборни предмети		
ПРВ семестар		Етика во научноистражувачката работа од областа	3		организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,	
		Методологија на научноистражувачка работа од областа	3		организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,	
		Предмет за стекнување генерички знаења и вештини за истражување од универзитетска листа на изборни предмети		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,	
		Предмет од студиска програма за стекнување напредни знаења		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,	
		Предмет од студиска програма за стекнување напредни знаења		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,	
		Предмет од студиска програма за стекнување напредни знаења		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,	
ВТОР семестар		Предмет од студиска програма за стекнување напредни знаења		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,	
		Предмет од студиска програма за стекнување напредни знаења		6	организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,	

			Истражувачка работа под менторство (подготовка на предлог-докторски проект)	14		независен истражувачки проект под менторство (докторски проект)
			Прва годишна конференција	4		предавања и друг вид на комуникациски активности
	ТРЕТ семестар		Предлог – докторски проект	27		независен истражувачки проект под менторство (докторски проект)
			Прв докторски семинар	3		предавања и друг вид на комуникациски активности
	ЧЕТВРТИ семестар		Изработка на докторскиот труд	20		изработка и јавна одбрана на докторски труд врз основа на докторскиот проект
			Меѓународна мобилност	6		меѓународна мобилност, најмалку еднеделен престој,
			Втора годишна конференција	4		предавања и друг вид на комуникациски активности
	ПЕТИ семестар		Активности за објавувањето на два труда во референтна научна публикација	20		објавување во референтни научни публикации и активно учество на меѓународни собири во врска со докторскиот труд
			Учество на меѓународен собир	7		меѓународна мобилност, најмалку еднеделен престој,
			Втор докторски семинар	3		предавања и друг вид на комуникациски активности
	ШЕСТИ семестар		Трета годишна конференција	4		предавања и друг вид на комуникациски активности
			Одбрана на докторскиот труд	26		изработка и јавна одбрана на докторски труд врз основа на докторскиот проект

Табела 8.2. Изборни наставни предмети на студиската програма (во Листата се вклучуваат изборните предмети од студиска програма и наставни предмети кои се изведуваат на друга единица на универзитетот, согласно член 139 став 9 од Законот за високото образование

Реден број	Код	Назив на предметот	Семестар	ЕКТС	Научна област на која му припаѓа изборниот предмет	Од која единица на универзитетот
1		Теорија на книжевност	<i>прв</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ФЛФ</i>
2		Современа македонска поезија - интерпретации	<i>прв</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ФЛФ</i>
3		Средновековна книжевност и култура	<i>прв</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ФЛФ</i>
4		Народна книжевност и култура	<i>прв</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ФЛФ</i>
5		Антропологија на обредот (ритуалните жртви во македонскиот фолклор)	<i>втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ФЛФ</i>
6		Современа македонска книжевност и култура – автори и дела	<i>прв</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ФЛФ</i>
7		Книжевноста за деца и другите уметности	<i>втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ФЛФ</i>
8		Есејот како книжевен жанр (македонско искуство)	<i>втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ФЛФ</i>
9		Македонска книжевност и култура 20. и 21. век: психоаналитички аспекти	<i>втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ФЛФ</i>
10		Традиција и иновација	<i>прв</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ФЛФ</i>
11		Македонската книжевност и култура во 19. век	<i>прв</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ФЛФ</i>
12		Македонска народна поезија	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
13		Собирачи на македонски народни умотворби	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
14		Фолклорот и современата литература	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
15		Процесите на митологизација и демитологизација во македонската литература	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
16		Византиско-македонски книжевни врски	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
17		Охридска книжевна школа	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
18		Средновековни книжевни жанрови	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
19		Средновековна белетристика	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
20		Просветителството во Македонија	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
21		Литературата и идеологијата	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
22		Литературата и културната	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>

		меморија				
23		Историското во македонската романсиерска продукција	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
24		Постмодернизмот во македонската литература	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
25		Македонската книжевност во словенски контекст	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
26		Книжевен лудизам во македонската литература	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
27		Интеркултурни автори, појави и процеси во македонската литература	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
28		Магичниот реализам во македонската литература	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
29		Македонско женско писмо	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
30		Дуплото дно на македонската драма	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
31		Историја на македонската драма	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>
32		Драмата и политиката	<i>прв/втор</i>	6	<i>македонистика</i>	<i>ИМЛ</i>

8.1. Правила и начин на избор на изборни предмети со можност за избор на предмети од други акредитирани студиски програми

Начин на избор на изборни предмети од студиска програма
Студентот има пет (5) изборни предмети. Изборните предмети се избираат од предвидената листа на изборни предмети во рамките на студиската програма. Студентот ги избира овие предмети, во соработка со менторот, од полето или потесната област на истражување, во зависност од темата на докторскиот труд.
Начин на избор на изборни предмети од универзитетска листа
Студентот избира еден (1) предмет за стекнување генерички знаења и вештини за истражување од универзитетска листа на изборни предмети. Студентот, во соработка со менторот, го избира овој предмет од полето или областа на истражување.

ПРИЛОГ БР. 3

1. Предметни програми со информации согласно со членот 4 од Правилникот за задолжителните компоненти кои треба да ги поседуваат студиските програми од третиот циклус на студии (“Службен весник на Република Македонија”, бр.25/2011 и бр.154/2011)

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЕТИКА ВО НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКАТА РАБОТА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонистика – македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за македонска книжевност и култура Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / прв семестар		Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Венко Андоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Кандидатите треба да се запознаат со основните значења на поимите „научно истражување“ и „етика на научното истражување“. Ако научното истражување главно се сведува на логика, тогаш компетенциите со кои тие треба да се стекнат е да го согледаат динамичниот однос меѓу ЛОГИКАТА и ЕТИКАТА. Логиката и етиката меѓусебно не се исклучуваат, но и не се подразбираат нужно. Кога ќе се внесе уште и поимот ПРАКСЕОЛОГИЈА, станува јасно дека и најзначајното научно истражување може да биде <i>праксеолошки</i> злоупотребено во морална смисла, и наместо напредок, да донесе штета за човештвото. Тоа повеќе се гледа на теренот на природните науки, но се случува и во хуманистичките науки. Затоа, етиката е неопходна за секоја дејност, дури и за книжевно-истражувачката.				
11.	Содржина на предметната програма: ОПШТ ДЕЛ Аристотеловиот силогизам и аристотеловата етика. Значење и морал. Поимот „паидеја“. 1. Артур Шопенхауер: ЛОГИКА И ЕТИКА НЕ Е ИСТО: „Сите гуски имаат две нозе, ти имаш две нозе, значи и ти си гуска“. 2. Логиката на научното истражување кај Карл Попер: етички ли е да се тврди дека сите лебеди на светот се бели? Поимите <i>индукција</i> и <i>дедукција</i> кај Карл Попер; поимот <i>оспорување на теоријата</i> , поимот <i>емпиризам</i> . 3. Слободата на мислење како етика: слободата не е апсолутна. Вистината како највисока етика.				

	4. Етиката на научното истражување во природните науки. Примерот Вернер фон Браун: од нацистички проектант на убиствени ракети до раководител на вселенската програма на НАСА. Од неморал до космополитска научна етика.			
	СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ ДЕЛ			
	1. Етиката на научното истражување во хуманистичките науки: поимите <i>вистина</i> и <i>лага</i> во хуманистичките науки. Поимот <i>консензуална</i> вистина.			
	2. Етика на книжевната историја: која историја е вистинита?			
	3. Етика на книжевната теорија: која теорија е „вистинита“?			
	4. Етика на книжевната критика: дескриптивен пред вредносен суд.			
	5. Етика на книжевната полемика: побивање на тези наспроти замена на тези, аргументи наспроти навреди.			
	6. Етика на пишување научен труд: извори и начини на нивно наведување.			
	7. Етика на реферирање на научни извори.			
	8. Етика на цитирање. Начини на цитирање. Цитирана литература.			
	9. Авторски текст и плагирање.			
	10. Етички и неетички начини на интерпретација (херменевтика) на туѓи теории, на туѓи дескриптивни и вредносни судови.			
	11. Етика на побивање туѓи теории. Побивање „однадвор“ и „побивање однатре“.			
	12. Етика на кохеренција на научното истражување; не прилагодување на делото кон теоријата, туку на теоријата кон делото.			
12.	Методи на учење: Предавања, активност и учество (дискусии), усна презентација, проектна (домашна, семинарска) задача или есеј (приказ на книга), завршна семинарска работа. консултации, домашно учење.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење - задачи	30
17.	Начин на оценување:			
	17.1.	Тестови	50	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	30	
	17.3.	Активност и учество	20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		нема			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kordić, Radoman	<i>Etika književnosti</i> , особено поглавјето „Etika kritičkog diskursa“	Službeni glasnik, Beograd	2011
		2.	<i>Dr. Vesna Crnogorac</i>	<i>Citiranje i navođenje literature u naučnim i stručnim radovima</i>	Niš, Biblioteka umetnosti PDF формат	2006
		3.	Poper, Karl	<i>Logika naučnog otkrića</i>	Nolit, Beograd	1973
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Шопенхауер, Артур	<i>Етика</i>	Култура, Скопје	1998
		2.	Đuro Šušnjić	<i>Metodologija</i>	Čigoja, Beograd	2005
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕТОДОЛОГИЈА НА НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА РАБОТА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонистика – македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за македонска книжевност и култура Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус. Задолжителен предмет.			
6.	Академска година / семестар	Прва година / прв семестар		Број на ЕКТС кредити	3

8.	Наставник	Проф. д-р Јасна Котеска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЦЕЛИ. 1) Запознавање со основите на методологијата на научното истражување. 2) Основни методи за истражувачка работа; 3) Анализа на методолошките средства; 3) Оспособување на студентите за научно-истражувачка работа и примена на методолошките алатки во изработка на докторските дисертации и други научно-истражувачки трудови, монографии и книги. КОМПЕТЕНЦИИ: 1) Стекнување општи и стручни увиди во методологијата и во истражувачки методи; 2) Способност за користење на методите во изработката на научните трудови од книжевен, естетски и етички аспект; 3) Оспособување на докторандите за изработка на научните дисертации во толкување на книжевните и културните творби, нивната научна и практична примена во сите нивоа на образованието, како и во интерес на општеството во целина.			
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед, историја и предмет на методологијата. 2. Примена на методологијата: одредување на темата на научниот труд, цели на истражувањето, одредување истражувачки хипотези, методи на истражувањето, оправданост, проверување на хипотезите, научни докази и проверливост на научното истражување. 3. План и изработка на примарните и секундарните податоци при истражувањето, пристапи и експериментални постапки. 4. Етика и професионален кодекс во научно-истражувачките трудови.			
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење, изработка на научен труд, подготвителни часови по методологија на научната работа, правилна изработка на научен труд.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	20 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	60 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен	Редовно следење на наставата и активност		

	испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димишковска, Ана	<i>Прагматиката и теоријата на аргументацијата</i>	Ѓурѓа, Скопје	2001.
		2.	Дејан Донев	<i>Прирачник за етика</i>	УКИМ, Скопје	2019.
		3.	Umberto, Eco	<i>How to Write a Thesis</i>	MIT Press, Massachusetts	2015.
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	John W. Creswell, J David Creswell	<i>Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches</i>	SAGE Publications, USA	2018.
		2.	Rowena Murray	<i>How to Write a Thesis</i>	OUP, New York	2011.
		3.	Никола В. Димитров, Елизабета Митрева, Мимоза Серафимова	<i>Методологија на научно-истражувачка работа</i>	Проф. д-р Никола В. Димитров, Штип	2017.

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА НА КНИЖЕВНОСТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонистика Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет Св. „Кирил и Методиј“ во Скопје Филолошки факултет „Блаже Конески“ при УКИМ во Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / прв семестар	2023/2024	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Теориско проучување на книжевноста. Примена на практични знаења од областа теорија на книжевност. Продлабочување на супспецијалистички знаења од областите: <i>наука за литература, теорија на книжевност, литературна критика, литературна историја, поетологија, драматологија, наратологија</i> и други теми од овие области. Стекнување на продлабочени, супспецијалистички знаења за литературно-теориски поими и категории, неопходни за анализа на: <i>поетски, прозни, драмски дела</i> .				
11.	Содржина на предметната програма: Клучни поими: Книжевност. Наука за книжевност: теорија на книжевност, книжевна критика и историја на литература. Поетика, теорија на книжевност. Проучување на книжевни <i>родови и видови</i> . Хибридни жанри. Изневера на жанрот. Пристапи и методологии на проучување на книжевноста. <i>Поетологија - Теорија на поезија:</i> Поими. Категории. Фигури. Теорија на фигури. Аналитички нивоа: фоно-морфолошко, синтаксичко, семантичко и логичко. Фонолошки, синтаксички, значенски и логички стилими. Интерференција на нивоата и операциите. Поетички и стилски особености на поезијата. Типови поетски дискурси. Поетски стратегии, видови поезија според поетичките доминанти. Стил, стилистика, тема, тематологија. Филозофија на поезијата – филозофски тип на дискурс. <i>Драматологија - Теорија на драма:</i> Драматологија: поим, дефиниции и клучни поими.				

	Драмски текст: особености на драмски текст. Структура, композиција на драма. Елементи на драма. Видови драми. Типологија на драми. <i>Театрологија – театар, претстава</i> и други поими и категории. <i>Наратологија - Теорија на проза:</i> Наратолошки категории: Дејство, настани, функции, видови функции. Приказна и дискурс. Приказна – дејства и дејствувачи. Од длабинско до површинско ниво (Категории: актант, ролја, лик). Наративна трансмисија – автор, имплицитен автор – наратор, наратор, имплицитен (модел) читател. Фокализација.. Субјекти на дискурсот во расказниот текст. Типологија на наративите според жанр и стилска формација. Типови дискурс.		
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, презентации, толкувања, дискусии, дебати, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).		
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови	
14.	Распределба на расположивото време		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава. 30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. /
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи 40 часови
		16.2.	Самостојни задачи 30 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи 80 часови
17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	60 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература		
	22.1.	Задолжителна литература	

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Groupe μ (J. Dubois, F. Edeline, J.-M. Klinkenberg, P. Minquet, F. Pire, H. Trinon)	<i>Rhétorique générale</i>	Larousse, Paris	1970
		2.	Chatman Seymour	Story and Discourse	Itaca and London, Cornell Univ. Press	1989
		3.	Приредил: Атанас Вангелов	<i>Теорија на прозата</i>	„Детска радост“, Скопје	1998
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Elam Keir	<i>The Semiotics of Theatre and Drama</i>	Routledge, London and New York	1994
		2.	Vladimir Biti	<i>Suvremene teorije pripovijedanja</i>	Globus, Zagreb	1992
		3.	Катица Кулавкова	<i>Теорија на книжевноста</i> (второ редактирано и дополнето издание)	„Југореклам“, Скопје	2008

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНА МАКЕДОНСКА ПОЕЗИЈА - ИНТЕРПРЕТАЦИИ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонистика Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет Св. „Кирил и Методиј“ во Скопје Филолошки факултет „Блаже Конески“ при УКИМ во Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / прв семестар	2023/2024	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Кристина Николовскан			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на теориски знаења за <i>интерпретација (херменевтика)</i> и практична примена на знаењата. Развивање на интерпретативен потенцијал на студентите и способност за толкување на литературни дела, феномени и појави. Сфаќање и усвојување на суштини од областа <i>интерпретација</i> преку оперативен корпус од дела на автори од македонската современа поезија на 20 век и на 21 век. Анализа и идентификување на скриени значења - растолкување на невидливото, откривање на текст „зад“ текстот. Понирање во суштините на интерпретациите. Раазвивање на потенцијал за креативна интерпретација на дела, појави и феномени преку поттикнување на дискусии и анализи со студентите. Сублимирање на научни искуства и практична примена на истите преку изработен научен труд.				
11.	Содржина на предметната програма: Поетички особености на поетските дискурси во современата македонска поезија од Коста Солев Рацин до денес. Аналитички преглед на современата македонска поезија од 20 век и 21 век. Стилски доминанти. Тип на дискурс. Дискурсивни стратегии. Тематолошки доминанти. Анализа и интерпретации на поетски дискурси на автори кои припаѓаат на македонската современа поезија на 20 век и на 21 век (преку најзначајни претставници). Современата македонска поезија помеѓу: традицијата и иновацијата. Клучни теориски поими: интерпретација (херменевтика): поим и дефиниции, терминолошка одредба.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, презентации, толкувања, дискусии, дебати, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				

13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење - задачи	80	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Преметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Кристина Николовска	Опус-великан	„Macedonia Prima“, Охрид
		2009			
	2.	Кристина Николовска	Разговорница	„Силсонс“, Скопје	
	2014				
	3.	Кристина Николовска	Книга за Анте	„Силсонс“, Скопје	
	2017				
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
Година					
1.		приредила: Катица Ќулавкова	Херменевтика и поетика (херстоматии)	„Култура“, Скопје	
2003					
2.	Катица Ќулафкова, Жан Бесиер, Филип Дарос	Дијалог на интерпретации	„Ѓурѓа“, Скопје		
2005					

		3.	Кристина Николовска	<i>Сто години Шопова светлина</i>	„Панилини“, Скопје	2023
--	--	----	------------------------	---------------------------------------	-----------------------	------

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРЕДНОВЕКОВНА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонистика - Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет Св. „Кирил и Методиј“ – Скопје Филолошки факултет „Блаже Конески“ Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / прв/ втор семестар	2023/2024	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Кристина Николовска Проф. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметната програма е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења за влијанијата и значењето на средновековната книжевност и култура на просторите на Македонија и пошироко. За остварување на овие цели предметната програма ќе се фокусира на проучување на словенската писменост преку карактеристичните жанрови (житија, слова, полемики, хагиографии, апокрифи). Со усвојувањето на сознанијата на оваа предметна програма, студентите ќе можат да ја разберат неопходноста на средновековната книжевна, културна и естетска парадигма за континуитетот и конституирањето на современиот македонски книжевен и културен				

	идентитет.					
11.	Содржина на предметната програма: Проучување на словенската писменост во Македонија; Појавата на средновековните скрипторски центри и нивната врска со други православни книжевни центри, Значењето на Св. Климент Охридски и неговите ученици и следбеници; Улогата на Охридската книжевна школа за развојот на средновековните книжевни жанрови.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, презентации, толкувања, дискусии, дебати, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).					
13.	Вкупен расположив фонд на време	180				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	20		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	/		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30		
		16.2.	Самостојни задачи	30		
		16.3.	Домашно учење - задачи	100		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евлуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Харалампие Поленаковиќ	Творците на словенската писменост	Мисла	1985
		2.	Вера Стојчевска-Антиќ	По стапките на Св. Климент Охридски	Култура	2003

		3.	Добрила Миловска	<i>Книжевни дејци и дела</i>	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје	2000
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Џон Дрејн	<i>Увођење у Нови завет</i>	Слио, Београд	2004
		2.	Ратомир Грозданоски	<i>Евангелие според Матеј: проучување и толкување на евангелскиот текст</i>	МПЦ, Скопје	2011
		3.	Група автори	<i>Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот</i>	МАНУ	1998

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	НАРОДНА КНИЖЕВНОСТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонистика – македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / прв семестар		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Нина Анастасова Шкрињариќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цели на предметната програма (компетенции): -целта е студентите да го согледаат македонскиот фолклор, поконкретно македонската народна книжевност како складиште на митски материјал, и да се запознаат со експлицитните и имплицитните митски јадра кои се конзервирани во поетската народна традиција. - кандидатите треба да се оспособат да ги препознаваат и адекватно да ги експлицираат митологемите и ритуалемите од старословенскиот митолошки систем во македонскиот фолклор.				
11.	Содржина на предметната програма: Релација: мит-фолклор (експлицитна митологија - имплицитна митологија). Митот во поетската народна традиција-универзалии, теоријата за прамитот/мономитот, утврдување на основните митски матрици и дефинирање на примарниот митски слој. Митологеми и ритуалеми од старословенскиот митолошки систем во македонската народна поезија: обредни песни – реликти од фазата на политеизам („висока митологија“), митолошки песни – реликти од анимистичко-демонистичката фаза („ниска митологија“), религиозно-легендарни песни – реликти од паганско-христијанскиот синкретизам. 2. Од mitos кон епос (митот и архаичниот јуначки еп). Од космогониски дуел - до епски мегдан (трансформација:				
12.	Методи на учење: предавања и и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови

		16.3.	Домашно учење - задачи	100 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодеветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата					
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Е.М. Мелетински	Поетика на митот	Табернакул, Скопје	2002
		2.	Е. Csapo	Teorije mitologije	Beograd, Clio	2008
		3.	Dz. Kembel	Heroj sa hiljadu lica	Novi Sad, Stylos	2004
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vitomir Belaj	Hod kroz godinu,(II izd.)	Zagreb	2007
		2.	Т. Вражиновски:	Народна митологија на Македонците	Скопје-Прилеп, Матица македонска-Институт за старословенска култура	1998
		3.	К. Пенушлиски	Митот и фолклорот	Скопје, Матица македонска	2005

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНТРОПОЛОГИЈА НА ОБРЕДОТ (РИТУАЛНИТЕ ЖРТВИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ФОЛКЛОР)			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонистика – македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Нина Анастасова –Шкрињариќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цели на предметната програма (компетенции): - Проникнувањето во феноменологијата на жртвувањето и осознавањето на поетиката на жртвениот обред има за цел да ги воведат кандидатите во доменот на антропологија на обредот, афирмирајќи го жртвувањето како прво и основно ритуално дејство, првата универзална „социјална активност“ на човештвото. - Истражувајќи го жртвениот обред, кандидатите доаѓаат до сознанија за жртвената пракса на овие простори и стекнуваат компетенции да протолкуваат одредени митологеми/ритуалеми во македонскиот фолклор.				
11.	Содржина на предметната програма: Антропологија на обредот. Закон на ритуализација (Редклиф-Браун). Теорија на жртвата (Рене Жирар). Репрезенти на ритуалистичката школа (В. Робертсон-Смит, Џ. Фрејзер). Обредот како шематизирано, кодифицирано и повторливо церемонијално дејство: социјално-регулативна функција. Обредна „кондензација“–обредни дејства и обредни				

	реквизити. Жртвопринесувањето како примарно обредно дејство: <i>ритуално убиство, ритуално самоубиство, ритуално ламентирање</i> . Поетика и логика на жртвениот обред. Феноменологија на жртвувањето: жртвата како медијатор. Трансформации: од примордијална жртва до жртви-супститути. Осврт кон жртвената пракса во македонскиот фолклор, со акцент на космолошкиот симболизам на облигатните жртви при подигање градби и др.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	/		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	100 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		30		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодеветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	И. Ковачевиќ	Семиологија ритуала	Београд, Просвета	1985
		2.	Rene Girard	<i>Nasilje i sveto</i>	Novi Sad	1990

		3.	М. Павловиќ	<i>Поетика жртвеног обрета</i>	Београд, <i>Нолит</i>	1987
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	М. Елијаде	<i>Свето и профано</i>	Београд	2004
		2.	Л. Лафазановска- Стојановиќ	<i>Танатолошкиот правзор на животот</i>	Скопје, <i>ИФМарко Цепенков</i>	1996
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНА МАКЕДОНСКА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА – АВТОРИ И ДЕЛА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонистика – македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за македонска книжевност и култура Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)				
6.	Академска година / семестар	Прва година / прв семестар		Број на ЕКТС кредити	6

8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Утврдување на старите (познатите) и стекнување нови, проширени знаења од областа на македонската современа книжевност во контекст на македонската култура преку конкретни автори и дела.			
11.	Содржина на предметната програма: Се проучуваат четири жанровски организирани јадра и се утврдуваат, истражуваат нивните влијанија врз македонската книжевна и културна сцена. Јадро 1: Поезијата на К.Рацин, Б. Конески, П. М. Андреевски, М.Матевски, В. Урошевиќ, С. Христова-Јоциќ Јадро 2: Романите на С. Попов, С.Јаневски, П. М. Андреевски, О. Николова, В. Андоновски Јадро 3: Расказите на П. М. Андреевски, Ж. Чинго, Д. Солев, В. Урошевиќ, О. Ќорвезироска, Р. Бужаровска Јадро 4: Драмите на В. Чернодрински, В. Иљоски, Р. Крле, Г. Стефановски, Д. Дуковски			
12.	Методи на учење: консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	180		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	60
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10
		16.2.	Самостојни задачи	10
		16.3.	Домашно учење - задачи	100
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	50	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	30	
	17.3.	Активност и учество	20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	нема		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Весна Мојсова- Чепишевска	<i>Везилка</i>	Скопје: УКИМ	2022
		2.	Весна Мојсова- Чепишевска	<i>Конески како тестамент</i>	Скопје: Матица македонска	2021
		3.	Венко Андоновски	<i>О/Абдукација (том 2)</i>	Скопје: Галикул	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Весна Мојсова- Чепишевска	<i>Игра и симулации</i>	Скопје: Галикул	2011
		2.	Весна Мојсова- Чепишевска	<i>Лицето на зборовите</i>	Скопје: Култура	2004
		3.	Весна Мојсова- Чепишевска	<i>Рацин и експресионизмот</i>	Скопје: Менора	2000

Прилог бр.3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТА ЗА ДЕЦА И ДРУГИТЕ УМЕТНОСТИ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонистика – македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Катедра за македонска книжевност и култура Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет			
6.	Академска година/семестар	Прва година / втор семестар		Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Воспоставување напредно ниво на естетска комуникација на дела од книжевноста за деца со другите уметности / медиуми (критичка рецепција); 2. Способност за согледување на релацијата на книгите за деца со другите уметности / медиуми во македонскиот културен контекст; 3. Напредно ниво на анализа на македонското искуство во поширок книжевен и културолошки контекст, вклучително и компарација со искуството на синтезите на светската книжевност за деца со другите уметности / медиуми; 4. Поврзување на знаењата од други книжевни и културолошки дисциплини во анализа на релациите меѓу книжевноста за деца и другите уметности / медиуми; 5. Способност за разграничување на интертекстуалност и интермедијалност во согледување и критичко опсервирање на книжевноста за деца со другите уметности; 6. Способност за напредно препознавање на улогата на другите уметности како дополние и/или критика на книжевното дело за деца; 7. Напредна упатеност во остварувањата на другите уметности коишто се поврзани со книжевноста за деца; 8. Напредно ниво на разграничување на рецепцијата на релацијата меѓу книжевноста за деца и другите уметности од страна на реципиентот-возрасен и реципиентот-дете.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Книжевноста за деца како инспирација за другите уметности 2. Значењето на содејството на книжевноста за деца со другите уметности за профилирањето на детската личност и поттикнувањето на нејзината креативност 3. Книжевното дело за деца и екранизацијата – книжевниот текст како интервенција во екранот или екранот како интервенција во книжевниот текст? 4. Екранизацијата – сојузник или противник на книжевното дело? 5. Филмот како исчитување на книжевното дело за деца 6. Книгата за деца и анимираниот филм 7. Стрипот како (ре)актуализација на книгата за деца 8. Сликовницата како медиум – спој на сликата и книжевниот текст 9. Дали детето чита слики, а гледа текст? 10. Книжевноста за деца и тетатарот 11. Радио-драмата како форма на поинакво остварување на книжевноста за деца 12. Книжевноста и оперските и балетските претстави наменети за деца				

	13. Другите уметности – критика, анализа или дополнење на книгата за деца 14. Македонското искуство во глобален контекст Посебен акцент ќе биде ставен на остварувањата од македонската современа култура коишто имаат остварено значајна трага во рецепцијата на релацијата на книжевноста за деца со другите уметности / медиуми (пр. „Бушава азбука“ – книга и ТВ-серија, „Касни порасни“ со илустрациите на книгата; илустрацијата и текстот во поновата книжевна продукција, „Улица“ – повест и стрип, значајни книги по коишто се снимени ТВ-серији како на пр. „Големи и мали“, „Втората смена“, „Зоки Поки“ итн., како и остварувања коишто ги вклучуваат другите уметности, а чијшто примарен реципиент е детето).					
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20		
		16.2.	Самостојни задачи	30		
		16.3.	Домашно учење – задачи	100		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	50			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30			
	17.3.	Активност и учество	20			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		нема			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Весна Мојсова-Чепишевска	Клуч во клучалката на детството	Скопје: Матица македонска	2019

		2.	Виолета Димова	<i>Естетика на комуникацијата и литературата за деца</i>	Скопје: Македонска реч	2012
		3.	Јадранка Владова	<i>Литература за деца</i>	Скопје: Ѓурѓа	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Весна Мојсова- Чепишевска	<i>Семеен албум</i>	Скопје: Матица македонска	2015
		2.	Нина Анастасова- Шкрињариќ	<i>Триножникот на Цепенков и каучот на Фројд</i>	Скопје: Македонска реч	2011
		3.	Александар Прокопиев	<i>Патувањата на сказната</i>	Скопје: Магор	2001

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЕСЕЈОТ КАКО КНИЖЕВЕН ЖАНР (МАКЕДОНСКО ИСКУСТВО)			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонистика – македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за македонска книжевност и култура Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)				
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - оспособување за познавање на специфичностите на македонскиот есеј; - развивање креативност и чувство за книжевни компарации; - поврзување на знаењата стекнати и од другите книжевни и лингвистички дисциплини и развивање способности за чувство за мултикултурни различности.				
11.	Содржина на предметната програма: За есејот како книжевен жанр кој е сè уште тешко дофатлив и податлив за дефинирање во македонската книжевност и во тој контекст за структурно-типолошките белези на жанрот. За стратегиите со кои се служи и насоките кон кои оди, како и за разгатнување на прашањето колку есејот е референцијален односно автореференцијален текст, но и за слободата на јазикот во него преку македонското искуство. Ќе се работат пет теми: Есејот и колумната; Есејот и автобиографијата; Есејот и патописот; Есејот и расказноста и Есејот и родовото писмо.				
12.	Методи на учење: Преку предавањата ќе се стекнат сосема нови знаења за есејот како жанр, како и нови знаења за македонскиот есеј. За проверка на знаењето клучно ќе биде и активното учество на часовите и редовното изработување домашни задолженија и работи, како и изготовка на завршна тема од страна на докторантот.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		30

		16.3.	Домашно учење – задачи		100	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		50		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		30		
	17.3.	Активност и учество		20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		нема			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Весна Мојсова-Чепишевска	Везилка	Скопје: УКИМ	2022
		2.	Весна Мојсова-Чепишевска	Конески како тестамент	Скопје: Матица македонска	2021
		3.	Весна Мојсова-Чепишевска	Семеен албум	Скопје: Матица македонска	2015
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Катица Ќулавкова (приредила)	Поимник на книжевната теорија	Скопје: МАНУ	2007
		2.	Татјана Б. Ефтимоска	Есејот (македонско искуство)	Скопје: Македонска реч	2011
		3.	Иван Антоновски	Идентитетот е приказна	Скопје: Полица	2022

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА 20 И 21 ВЕК: ПСИХОАНАЛИТИЧКИ АСПЕКТИ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонистика – македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Македонска книжевност и култура, Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус. Изборен предмет.			
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Јасна Котеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЦЕЛИ. 1) Увид во основите на современата македонска книжевност и култура во 20 и 21 век; 2) Анализа на концептите на теориската психоанализа и на идентитетските категории: раса, етнос, пол, род, класа, националност, религија врз примери од современата македонска книжевност и култура. КОМПЕТЕНЦИИ: 1) Стекнување општи и специјализирани научни способности за анализа на македонската книжевност и култура од 20 и 21 век преку психоаналитичките теориски категории. 2) Оспособување на докторантите за изработка на самостојни докторски дисертации, монографии и книги за македонската книжевност и култура со концептите на теориската психоанализа.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Запознавање со основите на современата македонска книжевност и култура во 20 и 21 век. 2. Запознавање со основите на психоаналитичките концепти во контекст на македонската книжевност и култура. 3. <i>Зигмунд Фројд</i> и неговата теорија за книжевноста и културата. 4. <i>Јулија Кристева</i> и нејзиниот пристап кон книжевноста и културата, темата на родот, мајчинството, и семиотичкото наспрема симболното. 5. <i>Жак Лакан</i> и концептотот за книжевноста и културата, теоријата на другоста и родот во книжевните текстови.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, активност и учество (дискусии), усна презентација, проектна (домашна, семинарска) задача или есеј (приказ на книга), завршна семинарска работа. консултации, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи		100 часови

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			30 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			50 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Редовно следење на наставата и активност			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mathew R. Martin	<i>Psychoanalysis and Literary Theory</i>	Routledge, UK	2022.
		2.	Laura Marcus, Ankhi Mukhejee	<i>A Concise Companion to Psychoanalysis, Literature and Culture</i>	Wiley, New Jersey, USA	2014.
		3.	Editor: Ankhi Mukhejee	<i>After Lacan: Literature, Theory and Psychoanalysis in the 21 century</i>	Cambridge UP	2018.
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Котеска, Јасна	<i>Санитарна енигма</i>	Антолог, Скопје	2020.
		2.	Котеска, Јасна	<i>Комунистичка интима</i>	Антолог, Скопје	2021.
		3.	Котеска, Јасна	<i>Македонско женско писмо</i>	Македонска книга, Скопје	2003.

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТРАДИЦИЈА И ИНОВАЦИЈА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонистика – македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за македонска книжевност и култура Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / прв семестар		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување продлабочени знаења за поврзаноста меѓу традицијата и иновативните процеси и појави во македонската книжевност и култура. Усвојување на теориските модели (традиција и иновација), како суштински концепти во развојот на современата македонска книжевност. Студентите ќе можат да го разберат значењето на македонската уснокнижевна традиција за генезата, континуитетот и конституирањето на современата македонска книжевна продукција.				
11.	Содржина на предметната програма: Поими. Генеза. Традиција и иновација во дијахрониска и синхрониска перспектива. Традиција и иновација во средновековната книжевност; Традиција и иновација во македонското уснокнижевно творештво; Уснокнижевното творештво и современата македонска книжевност.				
12.	Методи на учење: Предавањата. Проверка на знаењето. Активно учество на часовите и редовно изработување на домашни работи. Подготовка на завршна тема од страна на докторантот.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		30
		16.3.	Домашно учење - задачи		100
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			50	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			20	
	17.3.	Активност и учество			30	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		нема			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Ликови и теми	Скопје: Македонска книга.	1987
		2.	Харалампие Поленаковиќ	Студии од македонскиот фолклор.	Скопје: Македонска книга	1988
		3.	Трајче Стамески	Наратолошки аспекти на волшебните приказни кај Марко Цепенков	Вермилион: Скопје	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тери Иглтон	Литературни теории	Скопје: Тера Магика.	2000
		2.	Томе Саздов	Македонската народна книжевност	Скопје: Култура	1988
		3.	Катица Кулавакова (приредила)	Поимник на книжевната теорија	Скопје: МАНУ	2007

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКАТА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА ВО 19 ВЕК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	година / прв семестар		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Искра Тасевска Хаџи-Бошкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување проширени сознанија за културните процеси кои претходат на книжевните достигнувања во Македонија во 19 век, како и за книжевноста и за културата од овој период. Способност за детален увид во творештвото на авторите од 19 век, од гледна точка на нивната поширока културна дејност, со што се стекнуваат вештини за нивно соодветно хронолошко позиционирање во светскиот културен процес. Теориско знаење кое овозможува правилна примена на интерпретативните методи врз конкретни текстови од македонскиот 19 век.				
11.	Содржина на предметната програма: Средновековните книжевни центри како културна ризница која го условува развојот на авторските и жанровски пројави во македонскиот 19 век. Дамаскинарската традиција и нејзините влијанија врз творештвото на македонските автори од првата генерација. Словата (беседите) како специфичност на македонската книжевна традиција и предуслов за развојот на уметничката литература. Поезијата на македонските автори од 19 век; спрегата со фолклорот и влијанието на фолклорното наследство; доминантни мотиви и влијанија од соседните литератури. Автобиографските и биографските дискурси; значењето на посебниот начин на моделирање на историската стварност; фактичкото и фикционалното; записот и документот. Расказот како жанр; фолклорната приказна и динамиката на развојот на раскажувачките модели; патопис, критика, есеј. Културно-историските и политички импликации во делата на македонските преродбеници низ призмата на одделните унијатски движења. Културните појави на крајот од векот; публицистиката и нејзиното влијание врз општествениот и политичкиот живот во Македонија; културните и научни здруженија на македонската интелигенција.				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, домашни и семинарски задачи, домашно учење (истражување)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните	15.1.	Предавања- теоретска настава		60

	активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	/		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	60		
		16.2.	Самостојни задачи	30		
		16.3.	Домашно учење - задачи	30		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		60		
	17.3.	Активност и учество		40		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	За македонскиот литературен јазик; За македонската литература	Култура	1967
		2.	Гане Тодоровски	Македонска книжевност 19 век (1 и 2)	Штрк	2007
		3.	Искра Тасевска Хаци-Бошкова	Прозните дискурси во македонската книжевност од 19 век (докторска дисертација)	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2015
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ванчо Тушевски	Нова македонска книжевност	Менора	2008
		2.	Блаже Ристовски	Македонскиот преродбенски XIX век: прилози за македонската литературно-културна историја	Три	2011

		3.	Искра Тасевска Хаџи- Бошкова	Бахтин и стилското разногласие во македонската литература	Македоника литера	2015
--	--	----	---------------------------------------	--	----------------------	------

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		МАКЕДОНСКА НАРОДНА ПОЕЗИЈА			
2.	Код		ДМК01			
3.	Студиска програма		Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		трет циклус			
6.	Академска година / семестар		Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		проф. д-р Марко Китевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Кандидатите да се запознаат со македонските народни умотворби, како со поетските така и со прозните, како и со кратките фолклорни жанрови и детските говорни игри.					
11.	Содржина на предметната програма: Македонски народни умотворби. Народна поезија, митолошки песни, обредни песни, трудови песни, семејни песни, хумористични песни, љубовни песни, јуначки песни, ајдутски песни, револуционерни песни. Народна проза: приказни за животни, волшебни приказни, битови приказни и анегдоти, преданија и легенди. Детски фолклор: залагалки, брзозборки, броеници, закачки и др.					
12.	Методи на учење: фронтална настава, индивидуална и тимска истражувачка работа, интерактивна настава (дијалози/работилници), интерпретации и пауер поинт презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време			180 часови		
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности: менторска работа, консултирање на препорачана литература, изработка на семинарски трудови и др.	15.1.	Предавања – теоретска настава		12 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		12 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		50 часови	
		16.3.	Домашно учење		76 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			предадена семинарска работа		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кирил Пенушлиски	Избрани дела 1-10	Матица македонска	2004.
		2.	Марко Китевски	Македонски народни умотворби во десет книги.	„Камелеон“, Скопје	2007-2011.
		3.	Марко Цепенков	Собрани дела 1-10	Македонска книга, Институт за фолклор	1972.
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Харалампие Поленаковиќ	Избрани дела 1-6	Македонска книга, Скопје	1989
		2.	Миладиновци	Зборник	Македонска книга, Скопје	1984.
		3.	Стефан Верковиќ	Македонски народни умотворби 1-5	Македонска книга, Скопје	1985.

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		СОБИРАЧИ НА МАКЕДОНСКИ НАРОДНИ УМОТВОРБИ			
2.	Код		ДМК02			
3.	Студиска програма		Македонистика - Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		трет циклус			
6.	Академска година / семестар		Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		проф. д-р Марко Китевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Кандидатите да се запознаат со најзначајните собирачи на македонски народни умотворби како од периодот на преродбата така и од најново време.					
11.	Содржина на предметната програма: Собирачи на македонски народни умотворби: Миладиновци, Верковиќ, Цепенков, Шапкарев, Икономов, Гиноски, Тахов, Стоилов, Иванов, Чешмециев. Исто така, ќе бидат застапени и собирачите на македонски фолклор од најново време, активноста на Институтот за фолклор и сл.					
12.	Методи на учење: фронтална настава, индивидуална и тимска истражувачка работа, интерактивна настава (дијалози/работилници), интерпретации и пауер поинт презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време			180 часови		
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности: менторска работа, консултирање на препорачана литература, изработка на семинарски трудови и др.	15.1.	Предавања – теоретска настава		12 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		12 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		50 часови	
		16.3.	Домашно учење		76 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			предадена семинарска работа		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кирил Пенушлиски	Избрани дела 1-10	Матица македонска	2004.
		2.	Марко Китевски	Македонски народни умотворби	Проект на Владата на РМ, трет том од 130 тома Македонска книжевност. „Микена“, Битола 2008.	2008.
		3.	Марко Цепенков	Собрани дела 1-10	Македонска книга, Институт за фолклор	1972.
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Харалампие Поленаковиќ	Избрани дела 1-6	Македонска книга, Скопје	1989
		2.	Миладиновци	Зборник	Македонска книга, Скопје	1984.
		3.	Стефан Верковиќ	Македонски народни умотворби 1-5	Македонска книга, Скопје	1985.

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФОЛКЛОРОТ И СОВРЕМЕНАТА ЛИТЕРАТУРА			
2.	Код	ДМК03			
3.	Студиска програма	Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Ана Мариноска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се разгледа улогата на фолклорот во развојот на уметничката литература, да се укаже на специфичната состојба на македонската литература, како и да се проследат трансформациите на фолклорните умотворби и народната традиција во современото македонско литературно творештво.				
11.	Содржина на предметната програма: - Разгледување на феноменот на усност наспроти феноменот на писменост - Разгледување на фолклорот и народната книжевност како прва фаза од развојот на уметничката литература - Специфичните услови на македонската литература и фолклорот како алка во континуитетот на истата - Современи форми на фолклор и фолклоризам и нивни врски со современата литература - Анализа на теоретските доктрини кои ја допираат врската на фолклорот и современата литература, со акцент на интертекстуалноста и литературниот фолклоризам - Анализа на конкретни автори и дела во кои е видливо присуството на фолклорот, меѓу кои Блаже Конески, Петре М. Андреевски, Стале Попов, Владо Малески и многу др., со акцент на трансформациите и модификациите на фолклорните и митолошки елементи во нивното творештво.				
12.	Методи на учење: фронтална настава, индивидуална и тимска истражувачка работа, интерактивна настава (дијалози/работилници), интерпретации и пауер поинт презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		180 часови		
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	12 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	12 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3.	Домашно учење	76 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			60 бодови
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			да изготви семинарска работа		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација, самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зборник на трудови	Фолклорните импулси во македонската литература и уметност на 20 век	Скопје, МАНУ	1999
		2.	Ана Мартиноска	Конески и фолклорот	Скопје, Институт за македонска литература	2012
		3.	Кирил Пенушлиски	Избрани дела 1-10	Скопје, Матица македонска	2004
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Приредила Катица Ќулафкова	Теорија на интертекстуалноста	Скопје, Култура	2003
		2.	Ана Мартиноска	Митот и ритуалот во македонскиот фолклор-релации и проникнувања	Скопје, Институт за македонска литература	2008
		3.	Аврамовска Наташа	Травестија на усната историја– Раскажувачкиот криптограм на Петре М. Андреевски	Скопје, Институт за македонска литература, Менора	1999

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		ПРОЦЕСИТЕ НА МИТОЛОГИЗАЦИЈА И ДЕМИТОЛОГИЗАЦИЈА ВО МАКЕДОНСКАТА ЛИТЕРАТУРА			
2.	Код		ДМК04			
3.	Студиска програма		Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		трет циклус			
6.	Академска година / семестар		Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		проф. д-р Ана Мартиноска			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се разгледа улогата на процесите на митологизација и демитологизација во македонската литература, и тоа во сите нејзини фази, од народната, до современата, и тоа преку усвојување на основната теорија за овие процеси и нивна апликација во избрани фолклорни и литературни творби.					
11.	Содржина на предметната програма: - Вовед во теоријата за митот од античко време до денес, со акцент на теориите за митот како вечно исходиште, кое врши функција и во современото општество - Поим и општи карактеристики на митот - Односот на митот со фолклорот и литературата - Процеси на митологизација во македонската народна литература - Процеси на митологизација во македонската современа литература - Процеси на демитологизација во македонската современа литература - Анализа на фолклорни и современи книжевни творби за Крале Марко, Болен Дојчин, Александар Македонски и др.					
12.	Методи на учење: фронтална настава, индивидуална и тимска истражувачка работа, интерактивна настава (дијалози/работилници), интерпретации и пауер поинт презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време			180 часови		
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава		12 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		12 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		50 часови	
		16.3.	Домашно учење		76 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување		до 50 бода		5 (пет) (F)	

	(бодови / оценка)	од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			Да изготви семинарска работа		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација, самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Е.М.Мелетински	Поетика на митот	Скопје, Табернакул	2002
		2.	Ана Мартиноска	Митот и ритуалот во македонскиот фолклор – релации и проникнувања	Скопје, Институт за македонска литература	2008
		3.	Ana Martinoska	Myths and Folklore in the Contemporary Macedonian Literature	Interliteraria 13, Estonia	2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кирил Пенушлиски	Митот и фолклорот	Скопје, Зумпрес	1996
		2.	Ana Martinoska	Ethnic Stereotypes in the Macedonian Folklore and their Reflection in the Macedonian Contemporary Literature	Budapest, Hungary	2004
		3.	Ана Мартиноска, Маја Јакимовска-Тошиќ	Александар Македонски – историски херој, националистички мит или геј икона?	Осијек, Хрватска	2013

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВИЗАНТИСКО-МАКЕДОНСКИ КНИЖЕВНИ ВРСКИ			
2.	Код	ДМК05			
3.	Студиска програма	Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ЈНУ Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Илија Велев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување сознанија за континуитетот на книжевноисторискиот развој на просторот на Македонија од ранохристијанскиот и од средновековниот период, преку непосредните взаемни творечки врски и влијанија со византиската книжевност во контекстот на општите и на посебните културни и цивилизациски проникнувања на Балканот и пошироко во Југоисточна Европа.				
11.	Содржина на предметната програма: - Феноменот Византија и македонскиот културноисториски идентитет; - Византиското книжевно-творечко клише и насоките за развојот на македонските книжевноисториски процеси; - Византиските книжевници и типологизацијата на жанровскиот систем; - Кирилometодиевската дејност и заживувањето на словенската писменост и книжевна традиција; - Охридскиот книжевен центар на св. Климент Охридски и дисперзијата меѓу византиските и словенските книжевно-творечки процеси; - Света Гора и византиско-македонските книжевни врски; - Творечката природа и карактерот на средновековната преводна и т.н. оригинална словенска книжевност во однос на византиската книжевна традиција; - Делата на ранохристијанските и на средновековните византиски книжевници во македонската ракописна книжевна традиција; - Ранохристијански и средновековни византиски книжевници кои престојувале или работеле во Македонија; - Македонски книжевници непосредно вклучени во византиските книжевни процеси; - Византиската книжевност и жанровскиот систем во македонската средновековна книжевност; - Исихастичкиот мистицизам наспроти схоластичкиот рационализам во XIV век; - Пројавите на новиот хуманизам и ренесанса во македонската книжевна традиција; - Византија по Византија; Напомена: Програмската содржина ќе се прилагодува и според потесниот дисциплинарен и тематски интерес на докторантите.				
12.	Методи на учење: предавања, дискусии, презентација на семинарски, истражувачки проекти				
13.	Вкупен расположив фонд на време		180 часови		
14.	Распределба на расположивото време				

15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања – теоретска настава	12 часови	
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	12 часови	
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	30 часови	
			16.2.	Самостојни задачи	50 часови	
			16.3.	Домашно учење	76 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			предадена семинарска работа и завршена научноистражувачка дејност		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Илија Велев	Византиско-македонски книжевни врски; Второ електронско издание;	Скопје, Институт за македонска литература	2005 2012
		2.	Илија Велев Ilija Velev	Македонска книжевност IX-XVIII век, Том 1 од 135 томови Македонска книжевност; Macedonian Literature 9-18 century	Влада на Р.Македонија; Government of the Republic of Macedonia	2008 2011
		3.	Ханс Георг Бек (Hans Georg Beck)	Путеви византиске књижевности (Wege der Byzantinischen Literatur)	Српска књижевна задруга, Београд	1967
		4.	Сергеј С. Аверинцев (Сергей С. Аверинцев)	Поетика рановизантијске књижевности (Поэтика рановизантийской литературы)	Српска књижевна задруга, Београд („Наука“, Москва)	1982 (1977)
		5.	Илија Велев	Историја на македонската книжевност. Том 1. Средновековна книжевност	„Гирланда“, Скопје	2014

		6.	Илија Велев	Свети Кирил и Методиј, рамноапостоли и сесловенски просветители	Универзитет „Свети Кирил и Методиј“, Скопје	2016
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ѓорѓи Поп- Атанасов, Илија Велев и Маја Ј. Тошиќ	Творци на македонската литература 9-18 век	Институт за македонска литература, Скопје	2004
		2.	Вера Стојчевска- Антиќ	Историја на македонската книжевност. Средновековна книжевност	„Детска радост“, Скопје	1997
		3.	Вера Георгиева Петковска	Византиска филозофија	„Табернакул“, Скопје	2001
		4.	Василиј Татакис	Историја на византиската филофија	„Култура“, Скопје	1998
		5.	Маја Јакимовска – Тошиќ	Македонската книжевност во XV век	Институт за македонска литература, Скопје	2001
		6.	Илија Велев	Во почетокот беше Словото	Институт за македонска литература, Скопје	2009
		7.	Илија Велев	Културноисториски проникнувања	Гирланда, Скопје	2017

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОХРИДСКА КНИЖЕВНА ШКОЛА			
2.	Код	ДМК06			
3.	Студиска програма	Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ЈНУ Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Илија Велев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Проследување на кирилometодиевската книжевна традиција во Македонија преку формирањето и вековното опстојување на Охридската книжевна школа, во функција на градење и афирмација на словенска цивилизација и култура.				
11.	Содржина на предметната програма: - Кирилometодиевската традиција и нејзиниот културно-историски идентитет во Македонија; - Формирањето на Охридската книжевна школа од страна на светите Климент и Наум Охридски; - Улогата на светите Климент и Наум Охридски во афирмацијата на словенската култура и писменост во Македонија; - Охридски правописен систем; Охридска текстолошка и структурна книжевна редакција; - Охридската книжевна школа наспроти другите словенски книжевни школи и центри; - Оригиналното книжевно дело на светите Климент и Наум Охридски; - Трактатот <i>За буквите</i> на Црноризец Храбар и прашањето за развојот на глаголската и кирилската писменост; - Влијанијата на Охридската книжевна школа во Света Гора, во јужнословенските книжевно-историски развој и во руската книжевна и писмена традиција; - Писмените споменици со глаголско писмо од Охридската книжевна школа; - Проникнувањето на македонската јазична редакција на старословенскиот јазик преку дејноста на Охридската книжевна школа; - Писмените споменици со кирилично старословенско писмо од Охридската книжевна школа; - Македонската средновековна книжевност како одраз на Охридската книжевна школа; Напомена: Програмската содржина ќе се прилагодува и според потесниот дисциплинарен и тематски интерес на докторантите.				
12.	Методи на учење: предавања, дискусии, презентација на семинарски, истражувачки проекти				
13.	Вкупен расположив фонд на време		180 часови		
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава		12 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари,		12 часови

			тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	50 часови		
		16.3.	Домашно учење	76 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Предадена семинарска работа и завршена научноистражувачка дејност			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Охридска книжовна школа, - В: Климент Охридски. Студии	МАНУ, Скопје	1986
		2.	Вера Стојчевска-Антиќ	Историја на македонската книжевност. Средновековна книжевност	„Детска радост“, Скопје	1997
		3.	Илија Велев Ilija Veleв	Македонска книжевност IX-XVIII век, Том 1 од 135 томови Македонска книжевност; Macedonian Literature 9-18 century	Влада на Р.Македонија, Скопје; Government of the Republic of Macedonia, Skopje	2008 2011
		4.	Илија Велев	Историја на македонската книжевност. Том 1. Средновековна книжевност	„Гирланда“, Скопје	2014
		5.	Илија Велев, Лилјана Макаријоска и Емилија Црвенковска; Ilija Veleв, Liljana Makarijosla, Emilija Crvenkovska	Македонски споменици со глаголско и со кирилско писмо; Macedonian Glagolitic and Cyrilitic manuscripts	Влада на РМ и Институт за македонски јазик, Скопје; Government of the Republic of Macedonia and Institute for Macedonian Language Krste	2008 2008

					Misirkov, Skopje	
	6.	Илија Велев	Во почетокот беше словото	Институт за македонска литература, Скопје		2009
22.2.	Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач		Година
	1.	Ѓ.Поп-Атанасов, И.Велев и М.Јаковска-Тошиќ	Скрипторски центри во средновековна Македонија	Филолошки факултет – Институт за македонска литература, Скопје		1997
	2.	Ѓ.Поп-Атанасов, И.Велев и М.Јаковска-Тошиќ	Творци на македонската литература IX-XVIII век	Институт за македонска литература, Скопје		2004
	3.	Илија Велев	Кирилومتодиевската традиција и континуитет	Филолошки факултет – Институт за македонска литература, Скопје		1997
	4.	Маја Јаковска – Тошиќ	Кирилومتодиевски книжевни проекции	Институт за македонска литература, Скопје		2007
	5.	Илија Велев	Културноисториски проникнувања	Гирланда, Скопје		2017
	6.	Димитар Пандев	Охридска читанка	„Летра“, Охрид		2007

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус студии		
Наслов на наставниот предмет		СРЕДНОВЕКОВНИ КНИЖЕВНИ ЖАНРОВИ		
Код		ДМК07		
Студиска програма		Македонистика - македонска книжевност и култура		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Институт за македонска литература – Скопје		
Степен (прв, втор, трет циклус)		трет циклус		
Академска година / семестар		Прва година, прв / втор семестар	Број на ЕКТС кредити	6
Наставник		проф. д-р Маја Јакимовска-Тошиќ		
Предуслови за запишување на предметот		Нема		
Цели на предметната програма (компетенции): Утврдување на типологизацијата и детерминирање на структурно- творечките процеси во книжевно-историските жанровски форми во македонската средновековна книжевна традиција. Проследување на средновековната книжевна продукција низ специфичните средновековни жанровски структури.				
Содржина на предметната програма: - Типологизација и творечко структурирање на средновековните книжевните жанрови; - Жанровска класификација на средновековните книжевни жанрови; - Односот на преводната наспрема оригиналната книжевна продукција во Средниот век; - Канонски и неканонски жанровски содржини и структури; - Средновековни книжевни жанрови; библиски и литургиски текстови, монашко-поучителни, хагиографски и панегирично-проповедни текстови, патристички текстови, правно-канонски текстови, белетристички текстови, апокрифна литература, неканонски текстови. - Книжевниот модел на македонската средновековна литература од XV до XVIII век; - Обработки на типични жанровски форми од средновековната македонската книжевна традиција;				
Методи на учење: предавања, дискусии, презентација на семинарски трудови				
Вкупен расположив фонд на време			180 часови	
Распределба на расположивото време				
Форми на наставните активности		Предавања- теоретска настава		12 часови
		Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		12 часови
Други форми на активности		Проектни задачи, самостојни задачи, домашно учење		156 часови
Начин на оценување				
Тестови/ завршен испит			60 бодови	
Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
Активност и учество			10 бодови	
Критериуми за оценување (оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)

	од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
	од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
	од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
	од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
	од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит		предадена семинарска работа		
Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација		
Литература				
Задолжителна литература				
Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Маја Јакимовска-Тошиќ	Македонска книжевност во XV век	Институт за македонска литература, Скопје	2001
2.	Красимир Станчев	Стилистика и жанрове на староблгарската литература	Софија	1995
3.	Илија Велев	Историја на македонската книжевност. Том I Средновековна книжевност	Гирланда, Скопје	2014
Дополнителна литература				
Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Маја Јакимовска-Тошиќ	Книжевни и културни модели во македонската средновековна литература	Соларис-Принт, Скопје	2013
2.	Ѓорги Поп-Атанасов	Речник на македонската средновековна литература	Македонска книга, Скопје	1989
3.	Д. С. Лихачов	Поетика старе руске књижевности (превео Д. Богдановиќ)	Српска књижевна задруга, Београд	1972
4.	Маја Јакимовска-Тошиќ	Традиција и иновација на жанровите во македонската средновековна литература, Предавања на XLV Меѓународен Семинар за македонски јазик, литература и култура, Охрид, 22 јуни – 5 јули 2012,103-115.	УКИМ, Скопје	2013

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРЕДНОВЕКОВНА БЕЛЕТРИСТИКА			
2.	Код	ДМК08			
3.	Студиска програма	Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Маја Јакимовска-Тошиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Согледување на средновековната белетристика како дел од неканонскиот средновековен жанровски систем, како засебна стилско-изразна категорија, со која се означуваат процесите на демократизација и уталитаризација во средновековното живеење и творење. Запознавање со средновековната белетристика од аспект на нејзиното интензивно проникнување со световната книжевност, со што се актуелизира средновековната поетика во нов развоен структурен тип.				
11.	Содржина на предметната програма: - Утврдување на периодот на појавата на различни варијанти, обработки, преводи, на белетристички текстови во јужнословенските книжевни средини - Средновековна белетристика претставена со три тематски и етимолошки блокови: антички, источен и средновековен. - Преводни и оригинални белетристички текстови во македонската средновековна литература - Преводни остварувања од византиската книжевност со инкорпорирани преработки на античките и староисточните мотивски слоеви - Западно-латински тематски блок - Типологизација на средновековните белетристичките текстови во одделни прозни жанровски форми: романи, повести, раскази, апокрифни раскази - Средновековните романи <i>Александрида</i> и <i>Роман за Троја</i> , нивни варијанти и редакции - Македонската редакција на повестите <i>Варлаам и Јоасаф</i> и <i>Стефанит и Ихнилат</i> - Преводни и оригинални мотивски сводови во средновековните раскази во Македонија - Антологиски зборници (зборници со мешовита содржина) – Драголев, Тиквешки, Белградски, Букурешки, Велешко зборниче				
12.	Методи на учење: предавања, дискусии, презентација на семинарска работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време		180 часови		
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	12 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	12 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3.	Домашно учење	76 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			предадена семинарска работа		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Майя Йонова	Белетристиката во системата на старата българска литература	Универзитетско издателство „Св. Климент Охридски“, София	1992
		2.	Маја Јакимовска-Тошиќ	Демократизација на жанровите во македонската средновековна литература (причина и основа за книжевен развој)	Филолошки студии, том I, Скопје-Перм, Љубљана, Загреб, бр. 8, 19-28	2010
		3.	Радмила Маринковић	Роман о Троји. Роман о Александру Великом	Београд	1986
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Маја Јакимовска-Тошиќ	Македонската книжевност во 15 век	Институт за македонска литература, - Скопје	2001
		2.	Илија Велев	Средновековни книжевни антологии	Менора, Скопје	2000
3.		Вера Стојчевска-Антиќ	Средновековните текстови и фолклорот	Скопје	1978	

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		ПРОСВЕТИТЕЛСТВОТО ВО МАКЕДОНИЈА			
2.	Код		ДМК09			
3.	Студиска програма		Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		трет циклус			
6.	Академска година / семестар		Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		проф. д-р Валентина Миронска-Христовска проф. д-р Славчо Ковилоски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со културните и општествено-политичките текови во XIX век во Македонија кои придонеле за културните и националните придобивки од просветителската идеологија; Запознавање со континуираниот македонски културен, т.е. со литературниот развој и оспособување за користење на усни и пишани документи за аргументирано презентирање на македонската индивидуална свест, за идентичните и различните обележја кај балканските народи.					
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со македонската литература во XIX век преку проследувањето на определени правци, жанри и автори кои ја претставуваат спрегата меѓу средновековната и современата македонска литературна продукција поточно преку: Дамаскинарската традиција во македонскиот културен развој; Претставници на македонската просветителска литература; Борбата за самостоен литературен јазик; Првите македонски учебникари; Народното творештво – белег на националното богатство; Значењето на печатниците, читалиштата и библиотеките за развојот на литературната традиција; Појавата на првите драмски творби, автобиографијата, расказот, патописот, поемите, творбите за деца, преводот, критичките одгласи, женското писмо, романтичарските пројави во македонскиот литературен 19 век.					
12.	Методи на учење: предавања, дискусии, презентација на семинарски трудови					
13.	Вкупен расположив фонд на време			180 часови		
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава		12 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		12 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		50 часови	
		16.3.	Домашно учење		76 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			предадена семинарска работа		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација.		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Валентина Миронска-Христовска	<i>Просветителството во Македонија</i>	ИМЛ, Скопје	2005
		2.	Гане Тодоровски	<i>Македонската книжевност во 19 век</i>	Штрк, Скопје	2007
		3	Славчо Ковилоски	<i>Патописот во македонскиот XIX век</i>	Современост, Скопје	2010
		4.	Ванчо Тушевски	<i>Нова македонска книжевност</i>	Менора, Скопје	2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Валентина Миронска-Христовска	<i>Македонската преродба</i>	ИМЛ, Скопје	2009
		2.	Валентина Миронска-Христовска	<i>Идеите и процесите во македонската културна традиција</i>	ИМЛ, Скопје	2019
		3.	Славчо Ковилоски	<i>Македонското женско творештво во XIX век</i>	ИМЛ, Скопје	2018
		4.	Харалампие Поленаковиќ	<i>Избрани дека</i>	Култура, Скопје	2007

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		ЛИТЕРАТУРАТА И ИДЕОЛОГИЈАТА			
2.	Код		ДМК10			
3.	Студиска програма		Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		трет циклус			
6.	Академска година / семестар		Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		проф. д-р Валентина Миронска-Христовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со општествено-политичките текови во Македонија и Балканот во XIX век и првата половина од XX век; проучување и проследување на влијанието на идеологијата врз литературните текови, врз развојот на македонската литература и придонесот за појавата на одредени жанри; согледби за улогата на литературата во развојот на македонскиот литературен јазик, македонската самобитност и идентитет.					
11.	Содржина на предметната програма: ангажираноста и литературата; идеологијата; нејзините одгласи во литературните творби, улогата на: публицистиката, весниците, полемиките; идеологијата во првите драмски творби, автобиографиите, расказите, поемите и спомените; улогата на литературните друштва; улогата на двојазичните писатели; значењето на литературните творби создадени по поделбата на Македонија и употребата на македонскиот јазик; активностите на писателите во првата половина на XX век.					
12.	Методи на учење: предавања, дискусии, презентација на семинарски работи					
13.	Вкупен расположив фонд на време			180 часа		
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава		12 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		12 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		50 часови	
		16.3.	Домашно учење		76 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		

		од 91 до 100 бода			10 (десет) (А)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			предадена семинарска работа		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
22.1.	Задолжителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов		Издавач	Година
	1.	Slavoj Žižek	Sublimni object ideologije		Arkzin d.o.o., Zagreb	2002
	2.	Валентина Миронска-Христовска	Културните икони и македонското културно наследство		ИМЛ, Скопје	2021
	3.	Teun A. van Dijk	Ideologija		Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb	2006
22.2.	Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов		Издавач	Година
	1.	Блаже Ристовски	Македонски работи: јазик-литература-историја-нација-држава		МАНУ, Скопје	2013
	2.	Karl Mannheim	Ideologija i utopija		Hrvatsko sociološko društvo, Zagreb	2007
	3.	Гане Тодоровски	Македонската правостоина		Мисла, Скопје	1985
	4.	Валентина Миронска-Христовска	Литературни студии за македонскиот идентитет		ИМЛ, Скопје	2012

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЛИТЕРАТУРАТА И КУЛТУРНАТА МЕМОРИЈА			
2.	Код	ДМК13			
3.	Студиска програма	Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лорета Георгиевска-Јаковлева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел: - Стекнување на знаења за културната меморија како место на идентификација и стекнување идентитет; - Стекнување на теоретски знаења за различните видови релации кои секавањето (минатото) ги воспоставува со современоста; - Стекнување на знаења за односите кои структурите на моќ/власт ги воспоставуваат за креирање на меморијата. Компетенции: -Способност за толкување на литературните дела како места на меморија; - Способност за типолошки класификации на литературните дела според видовите на меморија кои во нив се јавуваат; - Способност за анализа и толкување на секавањата во литературата; - Способност за распознавање и толкување на одреден модел на односот помеѓу литературата и меморијата.факција.				
11.	Содржина на предметната програма: Културната меморија и толкувањата на наративите за минатото Критички согледувања за пројавите на културната меморија во литературата Прашањата кои ќе се третираат: Како се секаваме, што паметиме, а што забораваме? Кои приказни се „дозволен“, а кои „забранети“? Како минатото ја определува сегашноста и ја креира иднината? Како различните дискурси за минатото ги определуваат општествените и лични идентитети? Како нашите најдлабоки емоции, желби и фантазии се артикулирани во сегашноста преку дискурзивниот простор на меморијата? Кои се релациите помеѓу меморијата и литературата? Културната меморија и идентитетот: семејна меморија; биографска и автобиографска меморија; „дом“; дијаспора; мигранти; граници; национализам, етницитет; историја и промена на историските наративи; традиција; насилство; траума; терор; простување; меморија за транзицијата: важни личности и национални настани. Во таа насока ќе се разгледуваат релациите: Литература, културна меморија и идентитет; Литературата, културната меморија и политиката; Литературата, културната меморија и просторот/местото; Литературата, културната меморија и митот; ритуалите, религиите Литературата, културната меморија и секојдневниот живот.				
12.	Методи на учење: предавање и консултации, мултимедија и интернет, вежби, индивидуални				

	трудови, дискусии и тркалезни маси					
13.	Вкупен расположив фонд на време			200 часови		
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	12 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	12 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	50 часови		
		16.3.	Домашно учење	76 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			Нема		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	BIRGIT NEUMANN	The Literary Representation of Memory in <i>Cultural Memory Studies</i>	Walter de Gruyter Berlin New	2008
		2.	RENATE LACHMANN	Mnemonic and Intertextual Aspects of Literature in <i>Cultural Memory Studies</i>	Walter de Gruyter Berlin New	2008
		3.	Лорета Георгиевска-Јаковлева	<i>Идентитети</i>	Скопје, ИМЛ	2012
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	ELENA ESPOSITO	„Social Forgetting: A Systems-Theory Approach“, in <i>Cultural Memory Studies</i>	Walter de Gruyter Berlin New York	2008
		2.	Лорета Георгиевска-Јаковлева	<i>Книжевност и транзицијата</i>	ИМЛ, Скопје	2010

		3.	Jan Aseman	Kulturno pamćenje	Vrjeme, Zenica	2005
--	--	----	------------	-------------------	----------------	------

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИСКОТО ВО МАКЕДОНСКАТА РОМАНСИЕРСКА ПРОДУКЦИЈА			
2.	Код	ДМК14			
3.	Студиска програма	Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лорета Георгиевска-Јаковлева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел: - Стекнување на знаења за идентификација на елементите на релацијата историја-фикција; - Стекнување на знаења за промената на односот кон историјата и историското во зависност од филозофијата за минатото и од стилската формација на која делото му припаѓа; - Стекнување на знаења од типологијата на романот во зависност од односот кој се воспоставува кон историјата. - Стекнување на знаења за можните модели на односот историја (факција) - фикција. Компетенции: -Способност за толкување на релацијата факција-фикција; - Способност за типолошки класификации; - Способност за анализа и толкување на историското во романот; - Способност за распознавање и толкување на одреден модел на односот факција-фикција во романот.				
11.	Содржина на предметната програма: Романот како еден од подоминантните жанрови во Македонија и историското како негова доминантна тематска одредница. Дијахрониски преглед на односот историја - уметност. Прашањето за вистинитоста и веројатноста на книжевниот текст. Типологија на историските теми во македонскиот роман: а) типологија врз основа на историските етапи (теми врзани со античкиот период, теми врзани со византискиот период, теми врзани со македонското средновековие, теми од периодот на турското робство, теми од Втората светска војна и Револуцијата, теми врзани со настаните од 19 век, теми врзани со транзицискиот период и воениот конфликт) б) типологија врз основа на стилската формација (реалистички, модернистички и постмодерен роман) в) типологија според тематската доминанта (борбата за национална и социјална слобода, периодот на колективизација, темата на концентрационите логори, потрагата по националниот идентитет и сл.) Модели на идентификација на односот историја - книжевност и проблемот факција -фикција. Историјата како дискурзивна формација. а) тематска свртеност кон минатото како можност историските случувања да се реконструираат и со тоа да се запаметат, односот усна-пишувана историја б) тематска свртеност кон историјата како можност да се откријат “темните места“ во				

	историските случувања и б) тематска свртеност кон минатото во ироничен код или кон „маргиналците“ и „анонимусите“ во минатото. Посочените проблемски пунтови ќе се работат на конкретни романи меѓу кои: <i>Калеш Анѓа</i> , <i>Толе Паша и Крпен живот</i> од С. Попов, <i>Солунските атентстори</i> од Ј. Бошковски, <i>Миракули на грозомората</i> од С. Јаневски, <i>Или смрт</i> од С. Дракул, <i>Александар и сртта</i> , <i>Марко Крале и Историја на црната љубов</i> од С. Мицковиќ, <i>Пиколомини пред портите на Скопје</i> од Д. Коцевски, <i>Дискантрија и Смртта на дијакот</i> од Д. Михајловски, <i>Пиреј</i> и <i>Скакулци</i> од П. М. Андреевски, <i>Див занес</i> од А. Вангелов, <i>Куклите на Росица</i> од О. Николова и др.					
12.	Методи на учење: предавање и консултации, мултимедија и интернет, вежби, индивидуални трудови, дискусии и тркалезни маси					
13.	Вкупен расположив фонд на време			180 часови		
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	12 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	12 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	50 часови		
		16.3.	Домашно учење	76 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			Нема		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Peter Burke	Sto je kulturalna povjest?	Antibarbarus, Zagreb	2006
		2.	Лорета Георгиевска – Јаковлева	Книжевноста и културната традиција	ИМЛ, Скопје	2010
		3.	Linda Nacion	Poetika postmodernizma	Svetovi, Novi Sad	1996
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Bahtin Mihail	O romanu	Nolit, Beograd	1989
		2.	Редингс, Бил	„Постмодерне фигуре истори анакронизам и несеканје“	Луча, Суботица	2000
		3.	Ќулавкова Катица:	„Македонската историографска метафикција“	Предавања на 15 меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура	УКИМ, Скопје 2008

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОСТМОДЕРНИЗМОТ ВО МАКЕДОНСКАТА ЛИТЕРАТУРА			
2.	Код	ДМК15			
3.	Студиска програма	Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Александар Прокопиев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - да се определи со дистанца од речиси три децении улогата и значењето на авторите од Петтиот круг со практичното и програмско воведување на постмодернизмот во македонската книжевност, - да се дефинираат се уште важечките топови што оваа група постмодернисти ги користи во својата проза (авторската самосвест, цитатноста, хипертекстот, пародијата, стратегиите на меморирањето...) во контекст на тогашните книжевни конфронтации, - да се определи местото на постмодерната проза во натамошната еволуција на македонската проза, да се ситуира во сродните постмодерни појави во экс-југословенската, балканска и светска литература, - да се дефинираат (не)можностите за тематска мапа на постмодернизмот во македонската проза.				
11.	Содржина на предметната програма: - Постмодернизмот во светската проза во втората половина на 20 век - Посткомунизмот наспрема постиндустриското општество - Новиот дух на епохата-номадството, егзилот, геопоезиката - Книжевната ситуација во Македонија во осумдесеттите на минатиот век - Петтиот круг меѓу модернизмот и постмодернизмот - преплетувања и спротивставувања - Постмодернизмот на македонската литература и новите технологии на пишувањето во македонската проза - Дали е (не)довршен проектот на Постмодерната во македонската литература?				
12.	Методи на учење: предавање и консултации, мултимедија и интернет, вежби, индивидуални трудови, дискусии и тркалезни маси				
13.	Вкупен расположив фонд на време		180 часови		
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	12 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	12 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3.	Домашно учење	76 часови	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			предадена семинарска работа		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јованов, Светислав	Речник Постмодерне	Геопоетика Белград	1999
		2.	Котеска, Јасна	Постмодерни книжевни студии	Македонска книга Скопје	2002
		3.	Алаџозовски, Роберт	Обвинети за постмодернизам	Магор Скопје	2004
		4.	Прокопиев, Александар	Раскажувачите на петтиот круг	Книжевен контекст 3 ИМЛ Скопје	1996
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Iain Chambers	Border Dialogues	Routledge London, New York	1990
		2.	Peri, Marvin	Intelektualna istorija Evrope	Clio Beograd	2000
		3.	Vajt, Kenet	Nomadski duh	Geopoetika Beograd	1994
		4.	Прокопиев, Александар	Борхес и компјутерот	Магор Скопје	2005

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКАТА КНИЖЕВНОСТ ВО СЛОВЕНСКИ КОНТЕКСТ			
2.	Код	ДМК16			
3.	Студиска програма	Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Соња Стојменска-Елзесер			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е да ги определи релациите на процесите и појавите во македонската книжевност со книжевностите на другите словенски народи.				
11.	Содржина на предметната програма: - Македонско-руски книжевни врски - Македонско-чешки книжевни врски - Македонско-словачки книжевни врски - Јужно-словенски контекст - Словенски теми - Транспонирање на словенските митови во македонските книжевни дела - Словенството како имаголошки проблем - Поетики и творечки дијалози во словенски контекст				
12.	Методи на учење: предавање и консултации, мултимедија и интернет, вежби, индивидуални трудови, дискусии и тркалезни маси				
13.	Вкупен расположив фонд на време		180 часови		
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	12 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	12 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3.	Домашно учење	76 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			60 бодови
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			предадена семинарска работа		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стојменска-Елзесер, Соња	Споредбена славистика	Скопје: ИМЛ	2005
		2.	Звонко Таневски	Македонско-словачки компаративни согледби	Скопје: ИМЛ	2012
		3.	Димитрија Ристески	Меѓусловенски книжевни вкрстувања	Скопје: Нова Наша книга	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
Ред. број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		КНИЖЕВЕН ЛУДИЗАМ			
2.	Код		ДМК17			
3.	Студиска програма		Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		трет циклус			
6.	Академска година / семестар		Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		проф. д-р Соња Стојменска-Елзесер			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е да ги лоцира и анализира постапките во книжевните дела кои се преплетуваат со играта и функционираат врз принципите на игра. Апликативниот корпус ја опфаќа македонската книжевна практика.					
11.	Содржина на предметната програма: - Теоретско промислување на книжевниот лудизам - Традиција на книжевен лудизам - Лудистички постапки во македонската литература - Формален лудизам – јазични игри, графички игри - Жанровски лудизам - Наративни стратегии што функционираат како игри - Хипертекст како игра					
12.	Методи на учење: предавање и консултации, мултимедија и интернет, вежби, индивидуални трудови, дискусии и тркалезни маси					
13.	Вкупен расположив фонд на време			180 часови		
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава		12 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		12 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		50 часови	
		16.3.	Домашно учење		76 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		

		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			предадена семинарска работа	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација	
22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Стојменска-Елзесер, Соња	Игропис: есеи за книжевниот лудизам	Скопје: Магор	2004
	2.	приредил Иван Цепароски	ЕСТЕТИКА на играта, (зборник),	Скопје: Култура	2003
	3.	Huizinga, Johan	Homo ludens	Zagreb: Matica hrvatska	1970
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		LUDIZAM: Zagrebacki pojmovnik culture 20. Stoljeca	Zagreb: Zavod za znanost o knjizevnosti Filozofskoga fakulteta: Slon	1996
	2.	Kajoa, Roze	Igre I ljudi	Beograd: Nolit	1965

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		ИНТЕРКУЛТУРНИ АВТОРИ, ПОЈАВИ И ПРОЦЕСИ ВО МАКЕДОНСКАТА ЛИТЕРАТУРА			
2.	Код		ДМК19			
3.	Студиска програма		Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		трет циклус			
6.	Академска година / семестар		Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		проф. д-р Јасмина Мојсиева-Гушева			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Терминолошки и методолошки придонес за современиот третман на литературата и нејзиното место во светската ризница на литературното наследство; разрешување на несогласувањата меѓу различните литературни средини; унапредувањето на интеркултурната комуникација.					
11.	Содржина на предметната програма: - Воведни тези, терминолошки и методолошки разграничувања - Етно-историски и гео-политички дилеми - Двоприпадност и односот свој-туѓ - Меѓукултурна интерпретација - Преведувачите како трансмитери меѓу културите - Интеркултурни автори (од антика до денес) - Посебноста на критиката во меѓукултурната положба - Интеркултурни здружувања, процеси, појави, списанија и настани					
12.	Методи на учење: предавање и консултации, мултимедија и интернет, вежби, индивидуални трудови, дискусии и тркалезни маси					
13.	Вкупен расположив фонд на време			180 часови		
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава		12 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		12 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		50 часови	
		16.3.	Домашно учење		76 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		

		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			предадена семинарска работа		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kovač. Z.	<i>Poredbena i/ili interkulturalna povjest književnosti</i>	HFD, Zagreb	2001
		2.	Јасмина Мојсиева-Гушева	<i>Интеркултурни расправи</i>	ЗККМ	2018
		3.	Mesić M.	<i>Multikulturalizam</i>	Školska knjiga, Zagreb	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јасмина Мојсиева-Гушева	Во потрага по себе си	Институт за македонска литература-Скопје	2010
		2.	Kohls, L. Robert. Knight, John. M.	<i>Developing Intercultural Awareness</i>	Intercultural Press, Boston, M.A.	1994
3.		Storti, Craig	<i>Kultura i jednakost</i>	Crpss-Cultural Dialigues, Intercultural Press, Boston, M.A.	1994	

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАГИЧНИОТ РЕАЛИЗАМ ВО МАКЕДОНСКАТА ЛИТЕРАТУРА			
2.	Код	ДМК20			
3.	Студиска програма	Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Јасмина Мојсиева-Гушева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Предметот има за цел слушателите да ги запознае со концептот на магичниот реализам кој означува една посебна уметничка постапка во (сликарството и литературата, театарската уметност) посебен став кон стварноста, посебна перцепција на авторот				
11.	Содржина на предметната програма: - Дефиниции, именување време и локација на појавување - Концепт на магичниот реализам - Определбите на Франц Рох за магичниот реализам како пост експресионизам; - Тезите на Карпантјер за два типа магичен реализам; - Тезите за магичниот реализам како постколонијален дискурс; - Ставовите на Фарис за концептуалната рамка на магичнореалистичната фикција како интернационално движење; - Централно место на магичниот реализам во постмодернизмот - Варијации на магичниот реализам: психолошки, митски, фолклорен, гротесктен - Практична апликација изведена врз македонскиот роман, расказ, драма, филм				
12.	Методи на учење: предавање и консултации, мултимедија и интернет, вежби, индивидуални трудови, дискусии и тркалезни маси				
13.	Вкупен расположив фонд на време		180 часови		
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава		12 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		12 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови
		16.2.	Самостојни задачи		50 часови
		16.3.	Домашно учење		76 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			60 бодови
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			предадена семинарска работа			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација			
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Ред. Број	Автор	Наслов		Издавач	Година
		1.	Група автори	Magical Realism		Duke University Press, Duhram and London.	1995
		2.	Јасмина Мојсиева-Гушева	Магичен реализам: нова објективизација на стварноста		Институт за македонска литература-Скопје	2020
		3.	Faris, Wendy B.	Ordinary enchantments: magical realism and the remystification of narrative		Vanderbilt University Press	2004
	22.2.	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов		Издавач	Година
		1.	Weisgerber, Jean	La locution et concept, Le Realisme Magique		Centre d’Etude des Avant-Gardes litteraires de ’Universite de Bruhelles.	1983
		2.	Мојсиева-Гушева, Јасмина	Магичен реализам		ИМЛ: Скопје	2012
		3.	Мојсиева-Гушева, Јасмина	Чинговата апартна поетика		Институт за македонска литература: Скопје	2001

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и <u>трет</u> циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКО ЖЕНСКО ПИСМО			
2.	Код	ДМК21			
3.	Студиска програма	Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Наташа Аврамовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Проблемско проследување и промислување на алтеритетот на женското писмо во современата македонска литература (поезија, проза, драма). Тематско-критичкиот приод кон материјата има за цел да го развива усетот за родовите разлики во процесите на продукцијата и рецепцијата на литературата и во таа смисла да поттикне активно и дијалогско промислување на актуелните состојби во македонската литература и нејзината презентација.				
11.	Содржина на предметната програма: - Преглед на теориите и критичките приоди кон родовата проблематика во проучувањето и читањето на литературата - Светот на жената во македонската народна приказна - Толкување на особеностите на женското поетско писмо врз примери од поезијата на: Светлана Христова Јоциќ, Катица Кулавкова, Вера Чејковска, Лилјана Дирјан, Лидија Димковска и избор од најмладите генерации поетеси.) - Толкување на драмскиот свет на Жанина Мирчевска и Загорка Поп Антоска – Андовска - Толкување на македонскиот женска проза во светлото на родовата проблематика (Оливера Николова, Тања Урошевиќ, Оливера Корвезиrowска и избор од прозата на младите авторки) - Интеркултурни и трансккултурни аспекти на македонската современа женска проза (Лидија Димковска, Јагода Михајловска - Георгиева, Винка Саздова) - Хибридни жанри на македонското женско писмо				
12.	Методи на учење: фронтална настава, индивидуална и тимска истражувачка работа, интерактивна настава (дијалози/работилници), интерпретации и пауер поинт презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		180 часови		
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	12 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	12 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3.	Домашно учење	76 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			предадена семинарска работа		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Прир. Катерина Колозова. Скопје:	Хрестоматија од класични текстови од областа на родовата теорија..	Евробалкан Прес	2003
		2.	Прир. Соња Стојменска-Елзесер	Тематска целина Родова/полова другост“ (стр:247-295) во: Компаративна книжевност, теорији на другоста.	Скопје: Менора Евробалкан	2007
		3.	Јасна Котеска	Македонско женско писмо.	Скопје: Македонска книга	2002
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Suzan Winnet Comming Unstrung: Women, Men, Narrattive, and Principles of Pleasure, „PMLA“ br. 3.	Comming Unstrung: Women, Men, Narrattive, and Principles of Pleasure,	„PMLA“ br. 3.	1990
		2.	Palja, Kamil	Seksualne persone.	Beograd: Zepter Book World	2002
3.		Clarissa Pinkola Estes	Žene koje trče s vukovima	Zagreb: Algoritam	2008	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и <u>трет</u> циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ДУПЛОТО ДНО НА МАКЕДОНСКАТА ДРАМА			
2.	Код	ДМК22			
3.	Студиска програма	Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Наташа Аврамовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Проследувањето на драмата во драма/ во основа е проследување на односот на стварноста и фикцијата во драмата односно театарот. Препознавањето на нивниот однос како тема на самата драма /театарската уметност води кон разбирање на интерференциите на уметноста и општеството. Апликацијата врз примери од македонската драма особено доведува кон поимањето на спецификите на драмската/театарската комуникација во македонската култура.				
11.	Содржина на предметната програма: - Поим за драма во драма како автореференцијален аспект на уметноста од најчист вид - Хамлетовата „стапица“ како парадигматичен пример - Драмските писма на македонските драматичари: а) драмата во драма и обредниот чин на политичко (само)убиство: Коле Чашуле („Вител“, „Партитура за еден Мирон“) и Јордан Плевнеш („ЈУ-антитеза“, „Македонише Цуштенде“, „Р“) б) драмата во драма и македонската усност: - Г. Стефановски: „Јане Задрогаз“ (инаугурирање на постмодерната театарска парадигма), „Диво месо“ - Русомир Богдановски („Патенталија и Тентелина“): комиката и ритуалноста - Венко Андоновски: „Бунт во домот за страци“ и др. драми Проследувањето на содржините нужно го засега проследувањето на аспектот на ритуалноста на театарот и уметноста и го објаснува сеинсталираниот поим на перформансот, односно изведбата во современата комуникација.				
12.	Методи на учење: фронтална настава, индивидуална и тимска истражувачка работа, интерактивна настава (дијалози/работилници), интерпретации и пауер поинт презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		180 часови		
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	12 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	12 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3.	Домашно учење	76 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			предадена семинарска работа		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Наташа Аврамовска	Вителот на дереализацијата во македонската драма	Култура	2004
		2.	G. Fisher, B. Greiner	The play within the play (The Performance of Meta-Theatre	Editions Rodopi BV, Amsterdam – New York	2007
		3.	Мишел Павловски	Театарот и митот (митопоетските елементи во современата македонска драматика)	МИ-АН	2004
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Lada Čale Feldman	Tetar u teatru u hrvatskom teatru	Naklada MD, Matica Hrvatska	1997
		2.	Manfred Pfister	Das Drama.Theorie und Analyse.	11. Auflage, München(UTB 580)	2001

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и <u>трет</u> циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		ИСТОРИЈА НА МАКЕДОНСКАТА ДРАМА			
2.	Код		ДМК11			
3.	Студиска програма		Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		трет циклус			
6.	Академска година / семестар		Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		проф. д-р Мишел Павловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ги оспособи кандидатите да ги идентификуваат и анализираат процесите, појавите и поетиката во современата македонска драматика, имајќи ги на ум предизвиците на научниот дискурс во 21. век. Компетенции: - Способност за периодизација и класификација на македонската драма и театар; - Способност за препознавање на дадени стилски формации и модели на драмски/театарски дискурси.					
11.	Содржина на предметната програма: - Прашањето за впишувањето на процесите во македонската драматика во европските текови - Специфики на македонската драматика - Социјалистички реализам - Реализам - Модернизам - Постмодернизам - Постколонијални карактеристики на македонската драматика Проблемските пунктови ќе се работат на конкретен материјал и тоа: Драми, Драмолетите на Јордан Хаџи Константинов - Џинот, Војдан Чернодрински Македонска крвава свадба, Војдан Чернодрински Духот на слободата.Васил Иљоски Бегалка (Ленче Кумановче),Васил Иљоски Чорбаџи Теодос. Антон Панов Печалбари .Ристо Крле Парите се отепувачка, Ристо Крле Милион маченици. Венко Марковски Гоце, Васил Иљоски Чест, Коле Чашуле Вејка на ветрот, Коле Чашуле Црнила. Томе Арсовски Парадоксот на Диоген, Георги Сталев Болен Дојчин, Георги Сталев Ангелина, Бранко Пендовски Под пирамидата, Петре М. Андреевски Богунемиле, Живко Чинго Кенгурски скок, Живко Чинго Макавејските празници, Русомир Богдановски Фарса за храбриот Науме, Горан Стефановски: Јане Задрогаз. Диво месо. Лет во место. Тетовирани души. Чернодрински се враќа дома. Јордан Плевнеш: Еригон. Дејан Дуковски: Силјан Штркот шанца. Балканот не е мртов. Буре барут. ММЕ кој прв почна, Благоја Ристески – Платнар: Лепа Ангелина, Жанина Мирчевска: Крчма на патот за Европа, Југослав Петровски: Евангелие по Јуда.Елешник. Трајче Кацаров: Фалцот на змијата.Чалик Чамак.					
12.	Методи на учење: предавања, дискусии, презентација на семинарски					
13.	Вкупен расположив фонд на време			180		
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните		15.1.	Предавања – теоретска		12 часови

	активности			настава		
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	12 часови	
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	30 часови	
			16.2.	Самостојни задачи	50 часови	
			16.3.	Домашно учење	76 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			предадена семинарска работа		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Алексијев Александар	Основоположниците на македонската драмска литература	Култура	1976
		2.	Ѓурчинов, Милан	Современа македонска книжевност	Мисла	1983
		3.	Група автори	Театарот на почвата на Македонија од антиката до денес	МАНУ	2004
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	DRAIN, R.	Twentieth-century theatre	Routledge	1995
		2.	CHAMBERS, C.	The Continuum companion to twentieth century theatre	Continuum	2002
		3.	FISCHER-LICHTE, E.	History of European drama and theatre	Routledge	2002

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и <u>трет</u> циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		ДРАМАТА И ПОЛИТИКАТА			
2.	Код		ДМК12			
3.	Студиска програма		Македонистика - македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Институт за македонска литература – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		втор циклус			
6.	Академска година / семестар		Прва година, прв / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		проф. д-р Мишел Павловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма: Да ги оспособи кандидатите да ги идентификуваат и анализираат проекциите и конструкциите на политичкото во современата македонска драматика. Компетенции: Способност за анализирање и толкување на релациите помеѓу уметноста и стварност и уметноста и политиката.					
11.	Содржина на предметната програма: - Театарот како локус на политичка сила. - Театарот/драмата како медиум за искажување на политички и/или идеолошки ставови и мислења. - Анализира и систематизација на методите и моделите преку кои драмата станува дисеменатор на доминантната политика, односно на политичките ставови и идеи на елитата. - Анализира и систематизација на методите и моделите преку кои драмата е место на отпор и начин да се изрази револтот на маргинализираниот. - Директни (речиси памфлетно) и суптилни форми (можност публиката и/или другите автори на претставата да ги модификуваат и креираат значењата на напишаното) на изразување на политички (национални, идеолошки) ставови. Во предметната програма се обработуваат овие проблемски пунктови, аплицирани врз македонски драмски автори: Драмолетите на Јордан Хаџи Константинов - Џинот, Војдан Чернодрински Македонска крвава свадба, Војдан Чернодрински Духот на слободата. Васил Иљоски Бегалка (Ленче Кумановче), Васил Иљоски Чорбаџи Теодос. Антон Панов Печалбари. Венко Марковски Гоце, Коле Чашуле Црнила. Томе Арсовски Парадоксот на Диоген, Бранко Пендовски Под пирамидата, Петре М. Андреевски Богунемили, Живко Чинго Макавејските празници, Русомир Богдановски Фарса за храбриот Науме, Горан Стефановски: Лет во место. Тетовирани души. Чернодрински се враќа дома. Јордан Плевнеш: Еригон. Дејан Дуковски: Балканот не е мртов. Буре барут. ММЕ кој прв почна, Благоја Ристески – Платнар: Лепа Ангелина, Жанина Мирчевска: Крчма на патот за Европа, Југослав Петровски: Евангелие по Јуда. Елешник. Трајче Кацаров: Фалцот на змијата.Чалик Чамак.					
12.	Методи на учење: предавања, дискусии, презентација на семинарски					
13.	Вкупен расположив фонд на време			180		
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања – теоретска настава		12 часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	12 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	50 часови		
		16.3.	Домашно учење	76 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		предадена семинарска работа			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Алексиев Александар	Основоположниците на македонската драмска литература	Култура	1976
		2.	Ѓурчинов, Милан	Современа македонска книжевност	Мисла	1983
		3.	FISCHER-LICHTE, E.	History of European drama and theatre	Routledge	2002
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	DRAIN, R.	Twentieth-century theatre	Routledge	1995
		2.	CHAMBERS, C.	The Continuum companion to twentieth century theatre	Continuum	2002
		3.	Helen Gilbert and Joanne Tompkins	Post-Colonial Drama: Theory, Practice, Politics	Routledge	1996